

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Reagan: Nič več orožja Iranu — George Shultz javno nasprotuje predsednikovi politiki do Irana — Nesoglasje v vladi

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je predsednik Ronald Reagan rekel v krajšem pomenku z novinarji, da ZDA ne bodo več dobavljale orožja Iranu. Pozval je ameriške zaveznike po svetu, naj tudi oni ne prodajajo orožja iranskemu režimu. Embargo zoper Iran se bo nadaljeval, je dejal. Reagan je pod močnim političnim pritiskom zaradi nedavnih odkritij, da je odobril kršenje embarga zoper Iran v želji, da bi bili izpuščeni ameriški talci, ki so v muslimanskih rokah v Libanonu. Tej politiki so nasprotovali celo vodilni člani njegove vlade, v prvi vrsti državni sekretar George Shultz, ki nadaljuje z javnim kritiziranjem te politike, in pa obrambni sekretar Caspar Weinberger, ki je javno bolj zadržan. Ker sta bila Shultz in Weinberger proti iranski politiki, tudi nista bila obveščena o podrobnostih akcij, ki jih je bil odobril Reagan. Shultz je v intervjuju preteklo nedeljo šel tako daleč, da je izjavil, da ne govori v imenu administracije glede iranske politike, kar je nekaj nezaslišnega za katerega državnega sekretarja. Radi tega sklepajo nekateri politični analitiki, da bo Shultz slej ko prej Reaganovo vlado zapustil. Včeraj je pa predsednik povedal novinarje, da ne namerava odstaviti nobenega člana svoje vlade.

Larry Speakes, tiskovni predstavnik Bele hiše oz. Reagana, je rekel novinarjem, da so Shultzova stališča tudi stališča vlade, kar pa očitno ni res. Vse kaže, da bodo demokrati kongresniki uporabili sporno Reaganovo politiko do Irana za obsežnejši napad na mnoge točke predsednikove zunanje politike. V naslednjem zveznem kongresu, ko bodo imeli demokrati zanesljivo večino v obeh domovih kongresa, bodo skušali omejevati Reaganovo obrambno politiko, posebno tkm. Strateško obrambno iniciativo ali Vojno zvezd, zelo vprašljivo bo nadaljevanje ameriške podpore nikaragveškemu »contras« gverilcem, povečan bo pritisk na Reagana za dosego sporazuma glede jedrske oborožitve s Sovjetsko zvezo itd.

Demokrati, nekateri republikanci ter drugi kritiki Reaganove vlade trdijo, da so predsednik in tudi njegovi najvplivnejši svetovalci v Beli hiši pravi amaterji glede zunanje politike.

Vesti o nasilni smrti severnokorejskega voditelja Kima Il Sunga neresnične — Ali je v teku boj za politično nasledstvo?

PJONGJANG, S. Ko. — Danes je na tukajšnjem letališču 74-letni predsednik Severne Koreje Kim Il Sung pričakal prihod mongolskega voditelja Džambina Batmonha. Vest sicer ne bi bila kaj pomembna, vendar so bile v zadnjih dneh v raznih azijskih prestolnicah govornice, da je bil Kim, ki vodi Severno Korejo že več kot 40 let, ubit. Južnokorejsko obrambno ministrstvo je namreč poročalo, da so Severnokorejci preko zvočnikov, postavljenih ob meji med Korejama, trdili preteklo nedeljo, da je bil Kim ustreljen. Včeraj naj bi Severnokorejci po istih zvočnikih poročali, da je prevzel oblast v deželi obrambni minister O Čin U.

Zahodni analitiki posvečajo precej pozornosti zadevi zaradi nevarnosti ponovnega izbruha vojne med Severno in Južno Korejo. Kim je zagovornik spojitve obeh Korej, seveda pod njegovim vodstvom, severnokorejska vojska pa je ena največjih in najsodobno

opremljenih v Aziji. Od časa do časa še pride do streljanja ob meji ali do spopadov med bojnimi čolni obeh Korej. Znano je, da želi Kim postaviti 44-letnega sina za svojega naslednika. Temu pa baje nasprotujejo nekateri krogi v severnokorejskem vodstvu, predvsem v vojski.

Predsednik francoske avtomobilске firme Renault žrtev atentatorjev — Odgovorna menda teroristična »Action Directe«

PARIZ, Fra. — Sinoči je bil ubit od dveh atentatorjev, ki sta ga ustrelila, ko se je vrnil domov, 58 let stari Georges Besse, predsednik Renault avtomobilске firme, katera je sicer državna last. Terorista, mladi mož in ženska, sta izginila, policija pa je mnenja, da po vsej verjetnosti pripadata domači francoski teroristični organizaciji Action Directe, ki ima za seboj že več atentatov in bombnih napadov. Nobena skupina še ni prevzela odgovornosti za atentat na Besseja.

Besseja sicer niso smatrali za politično osebnost, bil pa je v preteklih letih odgovoren za razvoj francoske jedrske industrije. Action Directe je v svojih ideoloških izjavah napovedala boj zoper predstavnike kapitalističnega sistema. Preiskovalcem je znano, da je Action Directe povezana z zahodnonemškimi terorističnimi skupinami ter tudi z drugimi. Jacques Chirac, predsednik francoske vlade, je obžaloval smrt Besseja in zopet obljubil neusmiljen boj zoper teroriste.

Argentina ponudila uraden konec vojnega stanja z Anglijo — Predsednik Raul Alfonsin na obisku v Washingtonu

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je predsednik Reagan sprejel v Beli hiši Raula Alfonsina, predsednika Argentine, ki je na uradnem obisku v ZDA. Alfonsinova vlada je pripravljena na uraden konec vojnega stanja z Anglijo, ki traja vse od tkim. Falklandske vojne l. 1982. Pred tedni je bila Anglija razglasila 1.500 milj široki pas okrog Falklandov za izključno svoje ribiško območje. Argentina je takoj vložila protest, včeraj pa ponudila kompromisno rešitev, po kateri bi Argentina ukinila vojno stanje z Anglijo, ako bi Angleži razveljavili svoj sklep o ribiškem pasu. Anglija ponudbo proučuje, vendar ni pripravljena na pogajanja glede suverenosti Falklandov, kar želijo Argentinci.

— **Kratke vesti** —

Vatikan — Papež Janez Pavel II. je začel večdnevno potovanje v Azijo, kjer bo obiskal več držav. Danes se bo mudil v Bangladešu, eni najbolj obljudenih in hkrati gospodarsko najbolj zaostalih državah Tretjega sveta.

Jeruzalem, Izr. — V zadnjih dveh dneh so Izraelci ponovno bombardirali palestinska oporišča v južnem Libanonu. Napadi so maščevanje za smrt nekega židovskega semeniščnika, ki so ga ubili Palestinci v Jeruzalemu preteklo soboto.

Washington, D.C. — Richard Gephardt, demokratični kongresnik iz Missourija, je rekel, da proučuje, ali naj postane demokratični predsedniški kandidat. Gephardt je sicer malo znan po ZDA, precej ugleda pa uživa med svojimi kolegi v predstavnikiškem domu.

Managua, Ni. — Ameriški plačanec Eugene Hasenfus je bil obsojen na 30 let ječe. O kaki pomilostitvi ni mogoče govoriti, pravijo vodilni sandinisti.

Iz Clevelanda in okolice

Prodaja peciva—

Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti bo imelo prodajo peciva v soboto in nedeljo, 22. in 23. novembra. Prodaja se bo pričela 22. nov. točno ob 11. uri in ne preje. Članice prosijo stranke, da to upoštevajo. V nedeljo bodo prodajale po vsaki sv. maši in na bazarju. Dobre faranke so naprošene za domače pecivo.

Novi odbor—

Na letni seji je Klub slov. upokojencev v Euclidu izvolil odbor za l. 1987. Odborniki so: Preds. Frank Česen; I. podpreds. John Kausek; II. podpreds. Ann Mrak; zapisničarica Helen Levstick; fin. tajnik Ray Bradac; blagajničarka Emma Česen; nadzorniki: Mae Fabec (načelnica), Caroline Lokar, Josephine Trunk.

Spominski darova—

Rose Bavec, Cleveland, O., je darovala \$10 Ameriški Domovini v spomin Johna Sušnika.

Mary Strazisar, Cleveland, O., je poklonila \$10 našemu listu v spomin 14. obletnice smrti njenega moža Josepha.

Obema darovalkama se lepo zahvaljujemo.

St. Clairski upokojenci—

Ta četrtek pop. ob 1.30 bo v prizidku SND seja Kluba upokojencev. Na dnevnem redu bodo volitve odbornikov. Dopis na str. 2.

Za kulturne ustanove—

Ohio Arts Council bo tudi v l. 1987 odobril denarno podporo za etnične aktivnosti. Prosilci morajo seveda izpolniti določene pogoje. Ako se vaše društvo zanima za možnost take podpore, svetujemo, da naslovite pismo na Ohio Arts Council, 727 East Main St., Columbus, OH 43206-1796. Lahko pa pokličete tel. 614/466-2613. Denar je na razpolago, vendar je treba zanj prositi.

Novi grobovi

Donna M. Trhlin

Preminula je 22 let stara Donna M. Trhlin z Mentorja, hči Donald in Frances Trhlin, sestra Marie, Briana in Roberta, vnukinja Ed in Sophie Tylicki ter Helen in Johna (pok.) Trhlina. Pogreb bo jutri, v sredo, s sv. mašo v cerkvi Brezmadežnega Spočetja na 37950 Euclid Ave. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9. v pogrebem zavodu Brunner, 8466 Mentor Ave. v Mentorju. Družina priporoča darove v pokojničin spomin dr. Jeromeu Liebermanu za nadaljevanje kardiološkega raziskovanja, c/o Rainbow Babies and Childrens Hospital, 2074 Abington, Cleveland, OH 44106.

Franc Zupan umrl—

Jernej Zupan, Madison, Ohio, nas je danes zjutraj obvestil, da je preteklo nedeljo ponoči v bolnišnici Pri Elizabetinkah v Celovcu umrl njegov brat Franc Zupan, ki je bil pred svojo vrnitvijo na Koroško živel v Clevelandu in zelo aktiven pri Sv. Vidu. Umril je v starosti 73 let. Rajni zapuščena žena Emo, sestro Heleno v Torontu, sestro Marijo v Argentini, brata Jerneja v Madisonu in brata Stanka v Lomu pod Storžičem v Sloveniji. Štirje bratje so izgubili življenje v zadnji vojni. Pogreb bo v četrtek v Tinjah na Koroškem. R.I.P.

Prihodnji teden—

Lastnik se je odločil, da bo AD izšla prihodnji teden enkrat in sicer v torek, številko bo pa imela angleški del in jo bodo prejeli vsi, ki so naročeni na petkovo izdajo. Prihodnji teden, v četrtek, je Zahvalni dan praznik.

Že v četrtek—

Ker gre urednik v New Orleans na znanstveno konferenco konec tedna, bo petkova AD pripravljena že v četrtek zvečer, redno bo pa izšla v petek zjutraj. Tisti, ki imajo dopise za petkovo številko, naj jih dostavijo vsaj do četrtega popoldne. O konferenci v New Orleansu, na kateri bo sodelovalo več Slovencev, bomo seveda poročali.

Žegnanjski festival—

To nedeljo bo pri Mariji Vnebovzeti tradicionalni farni Žegnanjski festival. Vabljeni ste seveda vsi!

Zahvalni dan polka zabava—

Clevelandsko slovenski radio klub vabi na Zahvalni dan polka zabavo, ki bo ravno na Zahvalni dan prazniku, 27. novembra, v avditoriju višje šole sv. Jožefa na E. 185 St. in Lake Shore Blvd. od 5. pop. do 1. zjutraj. Letos praznuje radijski napovedovalec Tony Petkovšek 25-letnico svojih dnevnih slovensko-etničnih oddaj, tako bo na polka zabavi sodelovalo kar 25 polka ansamblov. Vstopnina bo \$5 in boste vstopnice lahko dobili pri vhodu.

Lepo martinovanje—

Slišali smo, da je martinovanje Štajerskega in Prekmurskega kluba preteklo soboto zvečer v avditoriju pri Sv. Vidu lepo uspelo. Čestitamo!

VREME

Oblačno danes z dežjem ali snegom v popoldanskem času. Najvišja temperatura v nizkih 40-ih dopoldne, v nizkih 30-ih popoldne. Deloma sončno jutri z najvišjo temperaturo okoli 40° F. V četrtek spremenljivo oblačno z najvišjo temperaturo okoli 45° F.

Ha-Hec-Hi- Ho-Humor!

Skuhal ali pogrel MECAN

ZARADI LJUBEGA MIRU

Pri naš zelo poredkoma gremo v kakšno restavracijo, ker se pač držimo starih kmečkih navad, da je najbolje jesti doma. Saj nekdanj na vsi sploh ni bilo restavracij ali Buger kingov.

Če pri naši hiši kdo omeni, »danes pa gremo ven jest,« to pomeni, da gremo pod brajdo, kjer bomo na svežem zraku in v družbi nadležnih os použili tisto repo ali zelje. In ker smo že pri osah, naj le mimogrede omenim, da jih ob vsaki taki priliki pobijem vsaj osem, ampak drugi dan so že spet nazaj. Pa je težko reči, ali so iste, ali pa samo podobne tistim, ki sem jih prejšnji dan pokončal. Pri ljudeh si je lažje zapomniti obraze; ali je ženski, oziroma moški, mlad, star, lep, Maksov itd., pri osah pa je to drugače.

Pa naj že bo kakor hoče, včasih se je treba ukloniti novim šegam. Nekateri zaradi ljubega miru marširajo milje in milje daleč, jaz pa naj bi ga postavljaj v nevarnost, zaradi trdovratnega vztrajanja pri svoji starokopitnosti!

In tukaj se pravzaprav začne moja današnja zgodba. Sklenjeno, storjeno: z ženo sva šla za njen rojstni dan v eno izmed boljših restavracij v mestu in se pošteno najedla. Ona je končala prva in je odšla v »Ladies room« ali na telefon, kaj vem kam. Jaz sem pospravljaj zadnje koščke s krožnika, ko vstopi dama srednjih lét, lepa kot kaka zvezdnica in ko vidi, da sam sedim pri mizi, pride naravnost k meni in se mi ponudi za družbo, proti odplačilu \$100.00. Spremljala bi me če hočem iti kegljat, na ples ali kamorkoli.

Jaz sem prvih par trenutkov ostal brez sape, kajti kaj takega nikoli ne bi pričakoval, nato pa ji čisto odločno povem, da se za take neumnosti ne zanimam, sicer pa da je sto dolarjev veliko preveč.

»Koliko pa si pripravljen dati?«

Bolj za šalo kot zares ji rečem: »Petnajst dolarjev.« Hotel sem se je namreč na vsak način odkrižati, ker je obstojala nevarnost, da bo žena vsak čas nazaj. In res, dama je užaljena odšla, jaz pa sem se oddahnil.

Medtem se je vrnila moja žena in sva šla proti vratom. Ko naju tista dama zagleda, nama pride naproti in meni šepne na uho: »A zdaj vidiš, kaj se dobi za 15 dolarjev?«

»Natakar, v moji juhi je muha.«

»Kar brez skrbi bodite, bo že tisti pajek na kruhu obračunal z njo.«

Nekdo je telefoniral zdravniku:

»Gospod doktor, moja žena si je izmaknila spodnjo čeljust in trpi strašne bolečine ter ne more nič govoriti. Ali bi lahko prišli, prosim, čez kake tri ali štiri tedne pogledat, če ji lahko kaj pomagata?«

Petletni sinko je šel prvič v življenju z očetom v opero. Dirigent je mahnil s palico in sopranistka je začela peti. Fantek je vse opazoval z velikim zanimanjem in končno je vprašal očeta:

»Zakaj jo dirigent tepe s palico?«

»Saj je ne tepe,« se nasmehne oče.

»Zakaj pa se potem dere?« vpraša fantek nedolžno.

Berač: »Ali bi mi dali en dolar za sendvič?«

Mimoidoči: »Ne vem. Pokažite mi, kakšen sendvič imate.«

OČE: »Ali mi nisi obljubil, da boš priden fantek?«

SINKO: »Res je, oče!«

OČE: »In ali nisem jaz obljubil, da te bom kaznoval če ne boš?«

SINKO: »Res je, oče! Ampak ker jaz nisem držal svoje obljube, tudi tebi ni treba držati tvoje.«

Sign on a garbage truck:

»Satisfaction guaranteed — or double your garbage back!«

Slovenski narodni praznik

(V današnji »Kanadski Domovini« poroča Otmar Mauser o obhajanju slovenskega narodnega praznika 29. oktobra 1918 v Torontu, spodaj pa sledijo besede dr. Katice Cukjati na sličnem praznovanju, ki je bilo 24. oktobra v Buenos Airesu. Dr. Cukjati bo sodelovala na znanstvenem simpoziju v New Orleansu prihodnji teden, o katerem bo poročal urednik A.D., ki bo tudi med udeleženci. Ur.)

Kot že vrsto let smo se tudi letos ponovno zbrali ob tem večeru, da praznujemo naš narodni praznik svobode — 29. oktober — dan zastave. Ob tem slovesnem praznovanju se obudi prvi spomin na 29. oktober leta 1918 — kot pomembni in usodni mejnik naše zgodovine. Pravtako pa imamo v mislih drugi važen trenutek v preteklosti slovenskega naroda, ko so prav na 29. oktober leta 1944 vse demokratične politične stranke, SLS, Slovenska demokratična stranka in Socialistična stranka, ustanovile sredi vojne vihre, v najtežjih trenutkih naše preteklosti Narodni odbor za Slovenijo (sedaj preimenovan v Slovenski narodni odbor).

Slovenski narodni praznik in dan naših padlih žrtev v borbi za narodne in krščanske ideale sta najvažnejša spominjska jubileja emigracijske skupnosti. Vsi narodi na svetu praznujejo največkrat zgodovinske uspehe, včasih celo navidezne poraze v bitkah, kot pomembna dejanja junaštva, ki usmerjajo narodovo bodočnost.

Mnogokrat je človek izraz zakoreninjenih običajev, navad in tradicij prej kot pa odsev premišljenih dejanj. Vendar prej ali slej si človek stavi vprašanje: Zakaj posamezni

narodi proslavljajo nekatere zgodovinske dogodke? Zakaj jih včasih nadomestijo z novimi slavji in odstranijo prejšnja iz javnega življenja? Kakšen smisel je v teh praznovanjih?

Posamezniki proslavljamo v osebnem življenju rojstni dan in druge obletnice, ki se nam zdijo važne in odločujoče v zasebnem življenju. Pri političnih skupinah gre za množični pojav skupnega čutenja in pristanka na določene skupne narodne vrednote. Tukaj igrata važno vlogo čut kontinuitete in skupni cilj za narodovo bodočnost.

Včasih se jubileji narodov osredotočijo na spomin rojstva ali smrti nekega voditelja na vojaškem, kulturnem ali političnem področju, ker takšne osebnosti nas zrcalijo v upih, načrtih in težnjah, ki nas presegajo. V drugih primerih si države tudi izberejo datum množičnih gest (revolucij, vstaj itd.) ali pa spremembe v političnih strukturah (priključitev, izključitev iz politične skupnosti).

Že sama primerjava med slovenskim in latinskim svetom nam razodene različno mentaliteto ob izbiri narodnih praznikov. Sleherni narod praznuje tiste dogodke, s katerimi se istoveti. Ljudstvo polaga važnost — skoraj intuitivno in spontano — na tista zgodovinska dejanja, ki ne glede na časovno razdaljo, ki je včasih večstoletna, jih ceni kot osnoven in usoden prispevek v narodnih načrtih in projekcijah

V BLAG SPOMIN OB ČETRTI OBLETNICI

1906 — 1982

STANISLAV MRVA

Umril dne 19. novembra 1982.

Si svet Ti zapustil

in šel si od nas;

pri Bogu pa prosil

tam vedno za nas!

Zapustil solzno si dolino,

se preselil v boljšo domovino,

kjer ni žalost ne skrbi,

kjer vse se večno veseli.

Žalujoči:

Marija Mrva (roj. Klemen)

— žena;

Stane in Tone — sinova;

Francka in Marijana — snahi;

Marinka Tominc — hči;

Frank Tominc — zet;

9 vnukov in vnukinj;

ter ostalo sorodstvo tu,

v Belgiji in Jugoslaviji.

Cleveland, O., 18. novembra 1986.

12 YEARS HAVE GONE BY
SINCE OUR LORD HAS
CALLED YOU UNTO
HIMSELF BELOVED
HUSBAND, FATHER,
GRANDFATHER AND
GREAT-GRANDFATHER,
AND GREAT-GREAT
GRANDFATHER

Lawrence Hrovatin

died Nov. 17, 1973

*Gone is the face we loved so dear,
Silent is the voice we loved to hear;
Too far away for sight or speech,
But not too far for thought to reach,
Sweet to remember him who was here,
Who, gone away, is just as dear.*

Sadly missed by:
Mary Hrovatin nee Sterle,
wife, — daughters,
3 grandchildren,
8 great-grandchildren,
5 great-great-grand-
children.

Cleveland, November 18, 1986.

za bodočnost.

Seveda, takšna ugotovitev velja samo za demokratične sisteme. V totalitarnih in diktatorskih državah, med katere spada tudi Jugoslavija, je odločitev glede narodnih praznikov odvisna od vladajoče klike, ki si tudi in predvsem na tem področju lasti pravice praznovanja dogodkov, ki so predvsem partijsko in tendenciozno pobarvana. V okviru marksistične mentalitete je samo po sebi umevno, da v današnji Sloveniji ne proslavljajo ta prvi korak slovenskega naroda k svobodi iz leta 1918, saj se je za komuniste zgodovina pričela šele leta 1943.

Ni to prvokrat v zgodovini, ko je nam Slovencem bilo prepovedano praznovanje tega jubileja svobode. Leta 1921 je centralistična srbska nadvlada priznala za državni praznik le 1. december. Toda v slovenski duši se je slavje 29. oktobra uveljavilo, in tako je slovenski narod leta 1928 v spomin na ta dogodek slovesno otvoril novo radio postajo Ljubljana (28. oktobra). Slovenski politiki so naslednji dan svečano praznovali obletnico v prostrani uninski dvorani.

Isti dan je na slavnostni seji Ljubljanske oblasne skupščine dr. Marko Natlačen govoril o velikem idealu vseh Slovencev: »Zedinjena Slovenija, da tako zaživimo lastno politično življenje.« Ponovno je bila izražena ta zahteva 29. oktobra 1944. leta, ko so predstavniki vseh treh demokratičnih strank prvič skupno postavili zahtevo po slovenski narodni državi.

Pod predsedstvom dr. Miha Kreka v emigraciji je NO za Slovenijo odredil, naj Slovenci slavimo 29. oktober kot narodni praznik. Ta spominski dan je slavljen ne samo v Buenos Airesu, ampak tudi v drugih državah po svetu, kjer živijo demokratični rodoljubi. Zanimivo je dejstvo, da so leti 1919 in 1920 proslavljali ta praznik slovenski izseljenci po svetu, predvsem v ZDA.

Stvarni pogled na zgodovino slovenskega naroda in na svetovno zgodovino nam bo pričal, da so politične odločitve več ali manj ideološko pobarvane, saj drugače bi protagonisti zgodovinskih dogodkov bili roboti, ne pa ljudje. Ob analizi naše preteklosti ne smemo in ne moremo odmisli nazorske, filozofske in politične tendence.

Francoski politik (Charles) de Gaulle je dejal, da je »politično delo neke vrste religija — vsak državljani skuša prepričati sodržavljan, da je edinole njegova politična vestitev odrešujoča za napredek naroda.«

K ideološki usmeritvi moramo pa še pristeti važno vlogo, ki jo imajo osebnih omejitve, napake in slabosti. Vendar družba, ki je demokratično zgrajena, lahko premosti vse te ovire v spoštovanju in sožitju.

Če bi Slovenci ob analizi naših zadnjih desetletij zgodovinskih dogodkov imeli ta dej-

(dalje na str. 4)

Naš narodni praznik

(Nadaljevanje s str. 3)

stva pred očmi ter se ogibali anahronizmov, bi po vsej verjetnosti doživeli veliko več pozitivnega dela za bodočnost in manj jalovih debat o naši preteklosti. Možna bi bila večja mera sodelovanja v različnosti mišljenj.

Praznovanje narodnih obletnic, še posebej, kadar so nam časovno precej blizu, ter priznanje velikih mož v življenju naroda, zahteva demokratičnost duha, do katerega se ljudje v svojih napakah, strasteh in interesih težko približamo. Premnogokrat pravilno ocenjevanje dogodkov zahteva zaznatno oddaljenost v času. Šele v tem stoletju se počasi in naporno uveljavlja pluralizem. Pluralizem na političnem področju zahteva od nas, da ob analizi naše stoletne zgodovinske preteklosti ocenjujemo to s stališča rasti in napredka slovenskega naroda ne glede na ideološko pripadnost zavednih narodnjakov. Ceniti moramo osebe in dogodke, ki so gradili skupni blagor slovenskega naroda.

Slovenci slavimo naš narodni praznik in hkrati dan za stave 29. oktobra, ko smo sledeč ciljem o Zedinjeni Sloveniji — proglašeni ob pomladi narodov — prvič zaživel svobodno življenje. A danes žal le Slovenci v emigraciji, v tujem okolju, oddaljeni od narodnega središča, lahko živimo svobodno in plodovito življenje.

Božja Previdnost je namenila slovenskemu narodu svojsko nalogo. To poslanstvo moramo sprejeti z optimizmom in zaupanjem. Okoliščine naše narodne stvarnosti so dejstva, katera ne smemo odmisli. Primerjave z drugimi narodi so včasih zanimive, vendar v čem naj bi jih posneli?

Imamo svojsko pot, katero bomo morali prehoditi Slovenci sami, ob nenaklonjenosti zahodnega sveta. Cela vrsta okoliščin so nam vtisnile poseben način mišljenja, poseben narodni značaj. Preteklost nam ni bila naklonjena: tisočletje avstroogrškega jarma, obdobje diktature v prvi Jugoslaviji, vojna in komunistična revolucija, razkosanost našega ozemlja, tuja okupacija, marksistična vlada, stalna ogroženost naših meja, srbski centralizem v tej ali oni obliki, politična in poznejša gospodarska emigracija, itd.

A kljub vsem tem dogodkom je slovenski narod živel, in še živi, pogumno vztraja. Na težki narodovi poti je vsake toliko časa zažarela luč upanja, in prvi žar svobode ga nedvomno predstavlja 29. oktober 1918. Z emigracijo je odšla v svet želja po zedinjeni, enotni in svobodni Sloveniji. Doma in v zamejstvu se marsikateri posamezniki sredi težkih, napornih in celo tveganih razmerah borijo za te ideale.

Dan narodnega praznika je vsakoletna priložnost, da se še z večjo zavzetostjo zanimamo za našo preteklost, katero so zgradili slavni in sposobni

možje in anonimni junaki. Iz te preteklosti rastemo in se razvijamo in le na njej lahko razmišljamo o bodočnosti slovenskega naroda.

Po naravi se človek oddaljuje od preteklosti, ljudje se ukvarjajo s sodobnimi zadevami. Že samo delo za rast naše emigracijske skupnosti nas vodi v aktivnost, včasih pretežno v reševanje trenutnih krajevnih težav. Predvsem mlajše generacije, kljub zanimanju za politično delo, živijo svojo mladost v načrtih za bodočnost. Zato je prav eden izmed namenov narodnih praznovanj katerekoli skupnosti ponovno zbuditi zanimanje za preteklost. Vsakoletni spomin narodnih praznikov nas napravi budne za kontinuiteto slovenskih političnih izročil. Tam, kjer so korenine, tam zaživi pomlad in z njo življenje.

Ko nas je pred leti obiskal pisatelj Karel Mauser, je ko-

mentiral zanimivo zgodbo, ki jo je napisal židovski romanist Elia Kazan. Tuji literat nam je v neki črtici napisal, kako se je skupina emigrantov srečevala vsako leto na isti dan na prostem ob kresu. Nje člani so se razgovarjali o preteklosti in snovali načrte za bodočnost. Minila so leta in ob ognju se je zbirala na isti datum že nova generacija emigrantov. Razgovarjali so se o nepomembnih rečeh, niso imeli jasnih načrtov za bodočnost in pozabili so na anekdote svojih prednikov.

Čez vrsto let so se razgovarjali v krogu ognja novejši rodovi. Poizvedovali so med seboj, zakaj se pravzaprav zbirajo vsako leto na isti dan ob kresu, zakaj so se zbirali njihovi predniki itd. Niso razumeli smisla teh srečanj. Ostal jim je le kres kot simbol na želje in težnje prednikov, katerih pa niso ne čutili ne razumeli.

Zaključek tega pripovedovanja je tragičen. Naše sedanje delo v emigraciji bi bilo nesmi-

selno, če bi bodoči rodovi sledili po stopinjah omenjene zgodbe. Naši mladini moramo posredovati ljubezen do slovenskih in demokratičnih vrednot. Da bodo pa naši zamci cenili naše ideale, moramo biti tesno povezani s preteklostjo.

Slovenski narodni praznik je prvi konkretni sijaj svobodnega življenja, kot referentna točka za našo slovensko preteklost do leta 1918 in od tega datuma naprej. 29. oktober je praznovanje prvega uspeha na poti v svobodo in istočasno kot konkreten načrt za bodočnost slovenskega naroda, ko se bo prej ali slej ponovno ponudila priložnost, da zaživi narodno življenje v polnosti.

Ob praznovanju dneva zastave vsako leto osvetlimo kakšno pomembno obdobje naše zgodovine, navezujoč tematiko na različne reprezentativne obletnice. Slovenski narod po številu prebivalcev tako majhen, je velik po žrtvah in

številu zaslužnih mož, ki so se v različnih obdobjih, v različnih poklicih in različnih slovenskih pokrajinah, borili za rast slovenskega naroda.

Med letošnjimi jubileji izstopa 80. obletnica smrti pesnika Simona Gregorčiča. Iz njegovega skromnega življenjepisa lahko izberemo vrsto podatkov, ki nam osvetlijo življenje tega duhovnika, ki je pa bil zavzet narodni buditelj med primorskimi Slovenci.

V Sloveniji je bilo kulturno življenje tesno povezano s političnim delom — v širšem pomenu te besede (politika). Simon Gregorčič se je kot mnogi izmed svojih sovrstnikov boril za izobraževanje slovenskega naroda s sredstvi, ki jih je imel na razpolago kot duhovni pastir in kot pesnik. V svojih poezijah, marsikatere pretežno nazorno vzgojnega značaja, je sodoživljal usodo slovenskega naroda na skrajno zahodni meji. Vzbujal je naro-

(dalje na str. 6)

Pan Am Vas pripelje domov za praznike

Potujte s Pan Am, edino U.S. letalsko družbo v Jugoslavijo.

Primernejšega časa ni za obisk prijateljev in sorodnikov v Jugoslaviji kot med prazniki.

Boljše letalske družbe ni za Vaše potovanje tja kot Pan Am.

Od vseh ameriških letalskih družb, le Pan Am nudi ustrezne polete v Belgrad, Zagreb in Dubrovnik.

S Pan Am se boste prijeto počutili

v udobnosti naših velikih, prostornih 747 letal, ko potujete čez Atlantik. Veseli boste tudi nad enostavnostjo ene vozovnice, ene prijave zase in prtljago za celo potovanje.

Torej letos potujte s Pan Am v Jugoslavijo in preživljajte praznike doma.

\$315

Belgrad, Zagreb

\$325

Dubrovnik

Cena enosmerna, odvisna od nakupa povratne vozovnice

Pan Am. Neprekosljiva izkušnja.

Kanadska Domovina

29. oktober 1918 - Slovenska sedanost in bodočnost

TORONTO, Ont. — Tako bi lahko označili temo letošnje proslave narodnega praznika, ki se je v Torontu vršila 9. novembra 1986 v cerkveni dvorani župnije Marije Pomagaj na Manning cesti.

Proslavo je pripravil Slovensko-kanadski svet s peštrimi sporedom, pri katerem so sodelovali z nastopi: Gdč. Bernardka Jamnik z recitacijo pesmi »Slovenski svet« (Ludvik Ceglar), plesna folklorna skupina »Nagelj« s tremi narodnimi plesi pod vodstvom g. Cirila Sorška, gdč. Heidi Šušteršič s simbolično-baletnim plesom ob pesmi »Domovina« (Simon Jenko) in spremljavo na klavirju (prof. Jože Osana) ter petjem (g. Blaž Potočnik). Slovenske narodne vrednote je v kratkem sestavku prikazal g. Luka Jamnik, kot solist je g. Blaž Potočnik zapel lepo Pestnerjevo pesem »Ljubim te, Slovenija« ob spremljavi prof. Osana na klavirju. Slavnostni govornik ob tej priliki pa je bil g. dr. Tone Arko iz Chicaga.

Program proslave, ki ga je vodil mlad slovenski odvetnik g. Andrej Markeš, se je pričel s kanadsko in slovensko himno (prof. Osana na klavirju), narkar je v odsotnosti predsednice Slovensko-kanadskega sveta gdč. dr. Branke Lapajne udeležence pozdravil podpredsednik Otmar Mauser in prebral njene uvodne besede, ki jih je za to priliko pripravila. Pred razvitjem nadaljnjega sporeda je še Andrej Markeš spregovoril nekaj besed o pomenu 29. oktobra kot narodnega praznika, ko se je naš narod po tisočletni nemški nadvladi končno osamosvojil in si priboril svojo neodvisnost.

Tema proslave pa je bila zajeta v dolgem govoru (nekoliko predolgem); sicer ne toliko o dogodkih samih, ki so vodili slovenske politične aktiviste tistega časa, da so se odločili za priključitev v novoustanovljeno državo Južnih Slovanov, temveč je govornik dr. Arko na široko razpravljaval o splošni slovenski problematiki, razmišljal o novi teoriji, po kateri naj bi Slovenci bili potomci Venetov, ki so pred 3000 leti živeli po vsej srednji Evropi.

Obravnaval je sedanjo slovensko realnost doma in pri tem ugotovil, da so danes Slovenci v matični domovini še bolj iskoriščeni od ostalih južnih republik kot so bili od nekdanjih banovin. Prikazal je tudi naše narodne napake, ki so nas vseskozi dvojile, pri tem pa dognal, da so vrline kot so potrpežljivost, skromnost in ponižnost v politično-narodnem življenju bolj ovira kot sila za uspešnejši in hitrejši napredek za dosego naših narodnih aspiracij in ciljev.

Zavrgetel je trditev, da zaradi naše (slovenske) majnosti ne bi bili sposobni živeti v svoji last-

ni slovenski državi. Kot dokaz je navedel druge majhne države, ki imajo danes svoje predstavnike v Organizaciji združenih narodov, a so mnoge teh po številu prebivalstva in po ozemeljski površini manjše od Slovenije. Torej ni naša »majhnost« vzrok, da danes nimamo svoje države. Vzroke za to je potem treba iskati drugje. Kje so vzroki?

V prvi vrsti je geografska lega našega ozemlja. Primerjati Slovenijo z Islandijo, ki je otok v severnem Atlantiku, in je šele z nesporazumi med ZD in Sovjetsko zvezo zadobil svoj strateški pomen, je nerealistično. Slovenci smo bili izpostavljeni prepihu političnih, gospodarskih in mednarodnih interesov skozi vsa stoletja naše zgodovine. Prisiljeni smo bili, da se v svoji »majhnosti« tem prepihom prilagodimo (mi, ki smo prišli v Severno Ameriko, smo se morali prilagoditi tukajšnjim razmeram), kar je vsakemu čisto razumljivo. Takratni položaj Slovencev je zahteval isto. Ali jih bomo zato obsojali?

Obstoj naroda je velika odgovornost! Za nas Slovence, ki nas je komaj dva milijona, še posebej. Voditelji slovenskega naroda skozi vso našo zgodovino so bili istega prepričanja, kot smo mi danes: Biti Slovenec pomeni biti vdan slovenskim narodnim izročilom in naši veri, katero Turki in tudi današnji brezbožniki ne bodo mogli uničiti.

To je edina sila, ki nas Slovence druži in nas dela narod. Ko bomo tudi na političnem polju prišli do tega spoznanja, bo realizacija o slovenski državi postala naš enoten cilj. Nas v zdomstvu in onih doma. Zato moramo našo narodno politiko »rehabilitirati« in jo umestiti na vrhunec naše narodne dejavnosti, kajti realizacija naše slovenske državnosti ne bo zgrajena na naši kulturi, kot je pravilno ugotovil dr. Arko, temveč na naši narodno-politični samozavesti in odločnosti.

Izvojevati slovensko narodno svobodo v svoji lastni državi je v prvi vrsti politično delo. Zato je nujno da Slovenci pridemo do spoznanja, da je politika neobhodno potreben del našega narodnega življenja, kajti le v demokratično urejeni državi se tudi versko, gospodarsko, kulturno in politično lahko razvijamo in tako postanemo člen človeškega prizadevanja za boljši in pravičnejši svet, kjer bo vsak narod imel svoje mesto ter živel življenje, ki mu je bilo po božji Previdnosti odmerjeno in zagotovljeno.

Zgodovina nas uči, da se góre ne prestavljajo čez noč. Vzelo je tisočletja, da so izgubile imperiji, da so propadle civilizacije, ki so svoj čas gospo-

dovale in sužnjile slabotnejše. Izreden slučaj je bil, da je zgodovina tako hitro odpravila Hitlerjev imperializem. To se je zgodilo zato, ker je bil zgrajen na nacionalnem socializmu.

Težje se bo svet rešil sovjetskega imperializma, ker zavzema globalne dimenzije in je v svoji ideologiji predan »svetovni revoluciji«, s katero naj bi se delovno človek osvobodil izkoriščanja in izžemanja kapitalizma, kar mnogi danes sprejemajo kot edino rešitev vseh socialnih problemov, ki tarejo moderni svet. Tej zmotni veri so na žalost zapadli tudi mnogi katoličani, med njimi mnogi duhovniki in škofje katoliške Cerkve, ki se javno upirajo naukom Cerkve in zagovarjajo zmedene pojme, katere so brezbožniki uspešno plasirali z neprestano propagando med nepoučene in za modernizacijo dostopne ljudi, ki v svoji plitki veri ne morejo več ločiti dobro od zlega, pametno od neumnega, koristnega od škodljivega. V tej pasivnosti današnjih vernikov je plodno polje marksizma, kjer sejajo zrna svoje svetovne revolucije.

Slovenci pri tem nismo izvzeti. Še doma so nam komunisti trobili, da je politika tista, ki je bila kriva vse naše narodne tragedije. Mi kot bedaki, smo to za njimi ponavljali in smo zasovražili politiko in tiste, ki so se s politiko ukvarjali. Vse naše težave smo naprtili tistim, ki so narod v usodnih dneh vodili, sami pa smo ostali svetniki in v tem prepričanju sedaj grajamo in obsojamo.

To je absurd, ki se ga moramo čim prej rešiti, če hočemo resnično narodu dobro, zanj delati in pripravljati pot, po kateri bo narod dosegel tisto, za kar so se politični aktivisti borili za časa avstro-ogrske monarhije in se borimo tudi mi. Med tistimi, ki so se takrat borili za slovensko svobodo, in borci za slovensko svobodo v današnjem času, ne vidim nobene razlike.

Razlika je namreč samo v času. Takratne in današnje razmere bi nam morale biti jasne. Vsako dejanje v določenem času zahteva določene odločitve in sklepe. Kako bodo naša dejanja izgledala čez 50 ali sto let? Ne upam si misliti in si predstavljati! Kar pa je pri tem važno je to: V danih razmerah smo storili kar je bilo mogoče, da bi se naš narod ohranil, da bi dosegel in izpolnil dolgoletne sanje in zaživel v novi Karantaniji, združeni domovini vseh Slovencev, vernih, ponosnih, kulturno in gospodarsko naprednih ljudi,

Kanadski rojak!
Dopisujte v Ameriško Domovino!

Otmar Mauser:

SMRT MATERE

Zaprla si svoje blage oči
kot utrujen otrok si zaspala...

K Tvoji postelji so pristopili angeli
in Te zazibali v sanje večnosti...

V Tvojih sanjah
sem Te kot otroka poljubil
na mrzlo čelo
in s solzami v očeh dejal:

NASVIDENJE!

s predstavnitvi v mednarodnih forumih in z odločnim glasom v univerzalni vasi narodov.

Dr. Arko je precej teh snovi obravnaval v svojem govoru. Nakazal je tudi nekaj poti, kako naj bi se Slovenci organizirali, da bi se to lažje izvedlo. Idealno teorijo pa je praktično težko izvesti in je zato treba ostati pri realnosti. Današnja realnost je za naš narod trpka, kot je bila l. 1918. Izbira je minimalna. Kot Čehi in Slovaki, smo takrat tudi Slovenci videli svojo rešitev v združenju z ostalimi južnimi Slovani. Ne toliko zaradi svoje »majhnosti«, pač pa zaradi utelešenega panslavizma, ker smo pričakovali, da bomo v slovanski državi imeli več pravic in več svobode, kot naj jih je nudil avstro-ogrski imperij.

Do neke mere smo to tudi dosegli. Dr. Anton Korošec je kot Slovenec postal vidna osebnost, ki je celo Hrvaatom izposloval večjo avtonomijo, a bil končno izigran in interniran. Ali bomo danes rekli, da ni bil narodnjak in da je narod prodal srbstvu?!

Ob praznovanju 68. obletnice naše narodne osamosvojitve se moramo prvo zavesti zgodovinskega dogodka, ki je popolnoma spremenil potek naše narodne zgodovine; drugo, kar moramo z vso odločnostjo zagovarjati in braniti, je dejstvo, da so slovenski politični aktivisti takratnega časa izbrali edino pot, ki jim je bila odprta, saj bi sicer danes lahko pripadali Avstriji tako, kot ji pripada Koroška. Po njihovem odloku smo pripadli (!) oziroma smo se odločili za zvezo južno-slovanskih narodov. Tako so se odločili Slovaki za zvezo s Čehi, in se danes, kot Slovenci, ne počutijo dobro v Češkoslovaški državi. S tem pa ni rečeno, da so napačno ravnali.

Kar mislim s tem poudariti, je to: Slovenci smo se po tisočletni tlaki nemštvu dokopali do samostojnosti in v novoustanovljeni državi (ki je bila »ujedinjena« 1. dec. 1918) postali kolikor toliko neodvisni. To je bila prva stopnja iz stoletnega suženjstva in vsak, ki je pričakoval ali iz današnjih časov presoja in obsoja ljudi, ki so takrat narod vodili, da bi si Slovenci takrat ustanovili

svojo državo, je sanjač in ne-realist.

Morda bi si takrat z večjo agitacijo in močnejšim političnim delom priborili Koroško in Primorsko, do svoje države pa ne bi bili prišli. O tem sem trdno prepričan. Povojne razmere in interesi zmagovalcev, ki so krojili meje, našemu narodu niso posvečali najmanjše pozornosti. Hoteli so ustanoviti državne bloke, ki ne bodo vabljivi plen poželjevim sosedom, s čemer so preprečili nadaljnje sovražnosti in vojaške spopade. To jim je do neke mere uspelo, dokler ni Hitler zadivjal čez Evropo in pahnil svet v drugo svetovno vojno.

Kaj pa se je potem na Slovenskem zgodilo, je danes že vseni dobro znano. Zato je važno, da se ob vsakoletnem praznovanju našega narodnega praznika 29. oktobra 1918 tega zavedamo, in v zgodovinski perspektivi ocenjujemo delo prednamcev, ki so se za slovensko svobodo borili, ko mi še rojeni nismo bili, pa so dali od sebe vse svoje energije, da bi se narod ohranil, zaživel v svobodi, in, da, nekoč tudi v svoji novi Karantaniji. To so bile njihove sanje in so naše sanje. Upajmo, da jih bo bodoči slovenski rod nekoč uresničil.

Otmar Mauser

Hotelir Vinko Levstik

(Po Kat. glasu) - Vinko Levstik, lastnik Palace Hotela v Gorici (gl. oglas na str. 6), se vedno bolj uveljavlja na Goriškem, potem ko je vrsto let uspešno deloval v Rimu. Tako ga je 29. oktobra letos Goriško pokrajinsko združenje na svoji skupščini izvolilo za svojega predsednika.

Hotelir Levstik je dvakraten vitez (cavaliere) dela: vitez Italije za njegov doprinos k pospeševanju turizma in vitez mednarodnega združenja vitezov turizma. V tem svojstvu je tudi predstavnik dežele Furlanije-Juljska krajina in za Slovenijo. S tem v zvezi je bil za viteza imenovan na njegov predlog Slovenec iz Jugoslavije, primorski rojak Franček Kosovel, lastnik restavracije »Pri Ribiču« v Portorožu.

Našemu zvestemu naročniku, oglaševalcu in podporniku iskrene čestitke ob najnovejšem poslovnem priznanju!

KOLEDAR PRIREDITEV

NOVEMBER

23. — Žegnanjski festival pri Mariji Vnebovzeti. Pričetek ob 3. pop.

DECEMBER

5. — Slovensko-ameriški kulturni svet priredi srečanje s škofom A. Edwardom Pevcem v semenišču Borromeo.

6. — Slovenski Dom št 6 ADZ praznuje 75-letnico z večerjo in plesom v SDD na Recher Ave. Igra Joe Fedorchak orkester.

7. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu priredi miklavževanje. Začetek ob 3. uri pop. v šolski dvorani.

31. — Pevski zbor Korotan priredi silvestrovanje v Slov. domu na 15810 Holmes Ave. Pričetek ob 7. zv. Igra Alpski sekstet.

31. — Baragov dom priredi silvestrovanje z večerjo in plesom v prostorih Baragovega doma.

31. — Podr. štev. 1655 Katoških vojni veterani priredi silvestrovanje v dvorani pri Sv. Vidu. Večerja ob 8.30 zv.

— 1987 —

JANUAR

24. — Proslava 30-letnice Baragovega doma v avditoriju Sv. Vida.

31. — Tradicionalna »Pri-stavska noč« v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

FEBRUAR

21. — St. Clair lovsko društvo priredi Lovsko večerjo v Slov. nar. domu na St. Clairju.

MAREC

29. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 11.30 do 1.30 pop.

APRIL

4. — Pevski zbor Zarja priredi pomladni koncert v SDD na Recher Ave.

26. — St. Clairski upokojenci praznujejo svojo 25. obletnico in prirede svoje letno kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clairju. Serviranje od 1. do 3.30 pop., zabava do 5. pop.

OKTOBER

31. — Slovenski dom za ostarele praznuje 25-letnico z banketom in sporedom v SND na St. Clairju.

ZORA PIŠČANC

PASTIRICA URŠKA

Nadaljevanje

»Molijo, čuješ, molijo,« je zbudil starejši mlajšega.

»Res je, molijo. Nemara smo res zaprli nedolžno dekle.«

Starejši je prikimal in še sam začel pregibati ustnice v molitvi. Tako toplo mu je bilo pri duši, kot bi našel srečo davnih otroških let. Še dolgo v noč sta se iz ječe slišala molitev in petje. Potem je vse utihnilo. Blagodejni spanec je vsem podaril ure pozabe in utehe.

Bleda svetloba je naznanjala nov dan, ko so biriča nenadoma zbudili udarci ob vrata ječe. »Urške ni več med nami.«

Ječar je odprl vrata in ostrmel. Vanj je v vselem začude-

Naš narodni praznik

(Nadaljevanje s str. 4)

dno zavednost in klical k slogi in sodelovanju.

Pesmi »goriškega slavčka« so ponarodele. Bil je priča tragičnim dogodkom (izguba Benečije); po drugi strani pa je prav v njegovem obdobju slovenski narod živel v pričakovanju na boljše politične čase. Gregorčič je z optimizmom gledal na bodočnost slovenskega naroda in vseh Slovanov. Že v goriški gimnaziji se je navduševal za geslo narodne enakopravnosti in zedinjene Slovenije. V Kobadiru je pa kot kaplan aktivno prevzel ljudskoprosvetno delo.

Takšni narodni vzgojitelji, kot je bil Simon Gregorčič, so gradili našemu narodu bodočnost in nam pripravili pot za popolnejše narodne ustanove in politične strukture. Zavedali so se, da rast slovenskega naroda ni odvisna od naše gospodarske ali vojaške moči in tudi ne od drugih držav, temveč od osebnega dozorevanja v gojenju demokratičnih principov, v spoštovanju slovenske tradicije in v bogatem kulturnem življenju.

Isto pravilo velja v sedanjem slovenskem trenutku v kaj različnih nazorskih, zemljepisnih, družbenih, političnih in kulturnih razmerah. Tudi danes je borba za obstanek in rast naroda težka, morda je to najbolj kritično obdobje v zgodovini slovenskega naroda. Iskati moramo nove načine in poti, da bomo zaživel nov 29. oktober, da bi na obzorju XXI. stoletja Slovenija postala svobodna in enotna. Le ljubezen do naroda in trdna volja nas bosta pripeljali do cilja.

Željo po svobodni in enotni Sloveniji podelimo bodočim rodovom kot dolžnost in kot čast, in z globokim zaupanjem v srcu vzkliknimo s pesnikom Gregorčičem: »Bog čuvaj domovino mojo!«

Svobodna Slovenija

(6. nov. 1986)

nju strmelo šest jetnikov.

»Kako se je moglo to zgoditi? Vrata so bila zaklenjena. Vidva sta jih odprla,« se je jezno zadržal nad biričema.

»Seveda, midva bi jih odprla! S čim pa?«

»Pazila nista dovolj.«

»Nič nisva videla, da bi kdo prišel in vrata odprl.«

»Seveda, ko sta spala kot kladi. Nekdo je bil tu in vrata odprl, kako naj bi drugače zbežala? Ne bi rad bil v vajini koži. Grof bo rohnol, še bolj pa goriški glavar.«

Še so se pripravili, ko je privihral grof. Slišal je vpitje, ki ni nič dobrega obetalo. Sinoči mu je žena vse povedala in ni mu bilo prav, da so dekleta zaprli v njegovo ječo.

»Gospod, sinoči smo jo dali v celico. Sam sem zaklenil vrata in tu sta vso noč stražila grgarska biriča. Kako je mogla uiti, res ne vem,« se je opravičeval prestrašeni ječar.

»Tebe bom dal v ječo, dokler se dekleta ne najde, potem boš že vedel, kako se je to pripetilo.«

»Mati božja je prišla ponjo, ona jo je rešila, kakor bo tudi nas rešila iz vaših rok,« je zdajci zavpila žena v ječi. Vrata so bila še vedno odprta in grofu je zledenela kri po žilah, ko je pred seboj zagledal žive okostnjake. Postalo ga je sram in je odšel.

»Stvar bomo preiskali. Kri vca moramo najti,« je še zavpil ter se pognal po stopnicah navzgor. Očitajoči pogledi jetnikov so šli za njim.

Urška pa je že sedela v župnišču in pripovedovala presečenemu vikarju.

»Naj mi oprostijo, gospod, če sem vas tako zgodaj zbudila. A neki notranji glas mi je pravil, da moram najprej vam povedati, kaj se mi je zgodilo.«

Ko je opisala pot iz Čepovana do studenca, nato ugrabitev in srečanje s plemenitim gospem v grajski sobani, je začela pripovedovati o grozotah solkanske ječe. Vikarja je stresalo in venomer je ponavljal: »To je nezaslišano, to moramo preprečiti, moramo!«

Urška je pripovedovala dalje: »Začeli smo moliti in peti. Nič ne vem, kako dolgo. Potem smo vsi zaspali. Zbudila me je močna svetloba. Silno presenečena sem pogledala po sojetnikih, a vsi so mirno počivali. Vrata ječe so se odprla in stopila sem na hodnik. Ob vratih sta na klopi spala grgarska biriča. Ozrla sem se, če mi kdo sledi, a videla sem le zaprta vrata. Svetloba me je vodila dalje in mirno sem šla za njo. Pri glavnem vhodu je stal vrtar. Zdelo se je, da nič ne vidi, niti trenil ni, ko so se vrata odprla in sem stopila na prosto.

Svetloba me je vodila dalje in me pustila pred vrati župnišča. Tu je izginila.«

»Verjamem ti, Urška, da govoriš resnico in te Mati božja varuje. To je nov dokaz resničnosti njenega prikazanja. Hoče hišo na gori. Pa gotovo si lačna, takoj pokličem sestro.«

»Ni treba, sem že tu,« se je oglasila Marija in prinesla toplega mleka in ječmenovega kruha.

Z naglimi koraki je Urška stopala v hrib. Do Prevala ni srečala nikogar. Tam pa je nalezela na gručo ljudi, namenjenih v Solkan. Že od daleč so jo spoznali in zagnali krik.

»Urška je, spet je svobodna!«

»Urška!« ji je stekla naproti mati Tereza in jo objela.

»Marija me je spet rešila. Na Skalnico pojdemo!«

»Da, na Skalnico, na Skalnico!« so vsi ponavljali.

(Nadaljevanje prihodni torkel)

Ameriška Domovina
je Vaš list!

MALI OGLASI

FOR RENT

4 rms. (up) between E. 185 & E. 200 Sts. Slovenian or Croatian couple preferred. 461-2262 (87-90)

V NAJEM

5 sob, spodaj, St. Clair in E. 70. Starejši zakonski par ima prednost. \$200 mesečno in depozit. Kličite 449-1706 po 3. pop. (87)

FOR RENT

2 apts., up. 4 rms & bath each. Newly decorated. St. Vitus area. 431-8998. (x)

FOR RENT

3 rooms & bath, up. Garage. Abby Ave. in Euclid. \$260 a month. Call 481-2023. (86-87)

HOUSEWORK

5 day week. Steady job. Must drive. Gates Mills area. Call 442-9290. (80-87)

COOK WANTED

Collinwood Slovenian Home. Needed for lunch time trade. Contact Dan Pavsek — 531-8199. (x)

FOR RENT

E. 61 St. — 4 rooms. Senior citizen or single person, near St. Vitus. Call 431-1570. (84-87)

For Sale by Owner

Mod. 3 bdrm Euclid Col. Form. Din. rm. Lge family rm. Great family home. Good cond. — 692-0633. (x)

Apartment for Rent

6 rooms, up. Quiet. Well maintained. Strictly modern kitch, wall-to-wall carpeting. Close to two bus lines. Reasonable. Security Deposit. Call 431-8800. (86-87)

Slovenian Smoked Sausages \$2.59 lb. or \$2.39 if over 10 lbs.
Slovenian Fresh Sausages \$2.39 lb.
Rice & Blood Sausages \$1.59 lb.
Home-smoked Bacon \$1.79 lb.
Homemade Salami, Želodec & Cottage Ham \$2.69 lb.
We also have homemade poticas and strudels.
R & D SAUSAGE Co.
Phone: 692-1832 15714 Waterloo Rd. Closed Mondays

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italiana 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

Imenik slovenskih društev Slovene Organization Roster

(nadaljevanje s 7. str.)

ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB

Predsednik: Frank Cendol
Podpredsednik: Jože Cah
Tajnik-blagajnik: Gus Babuder
Zapisnikar: Bob Kogovsek
Orožjar: Branko Perpar
Odborniki: Alojz Pugelj, Eugene Kogovsek, Elio Erzetič, Frank Zorman st.

SLOVENIAN AMERICAN HERITAGE FOUNDATION

Hon. President: Frank J. Lausche
President: Dr. Karl B. Bonutti
Vice President: Ann M. Opeka
Secretary: Francine M. Snyder
Treasurer: James E. Logar

Executive Committee
(At Large):

Mary Cermelj
Frederick E. Krizman
August B. Pust
Vladimir J. Rus
Dr. Rudolph M. Susel
Edmund J. Turk
Suzanne Vadnal

Mailing Address: c/o James E. Logar, 504 Karl Dr., Richmond Hts., OH 44143

SLOVENE HOME FOR THE AGED 18621 Neff Road Cleveland, OH 44119

President: Marie Shaver
Vice-Pres.: Rudolph Kozan
Treasurer: Alma Lazar
Rec. Sec.: Rudolph M. Susel
Corr. Sec.: Vida Kalin
Trustees: Jean Krizman, Stanley Laurich, John Cech, Ronald Zele, Richard Tomsic, Sutton J. Girod, Anthony Lavrisa, Frank Cesen, Rose Mary Toth, Joseph Skrabec.
Alternates: Elmer Nahtigal (1st), Frances Mauric (2nd).
Administrator: Agnes Jeric Pace, N.H.A.
Honorary Trustees: Mary Kobal, Frank Kosich, James Kozel, Albin Lipold, Frederick E. Krizman, Agnes Pace, Vida Shiffner, Michael Telich, Cecelia Wolf
Statutory Agent and Parliamentarian: Paul J. Hribar, L.P.A.

SLOVENE HOME FOR THE AGED AUXILIARY (Meets every 4th Thursday at SHA at 7:30 p.m.)

President: Anne Ryavec
Vice-Pres.: Tonia Grdina Hinkle
Sec.: Bertha Richter
Treasurer: Emilee Jenko, 16114 Huntmere Ave., Cleveland, O. 44110, tel. 486-3069
Corr. Sec.: Helen Levstick
Committee Chairpersons:
Historian: Nettie Mihelich
Liaison Officer: Jean Krizman

Publicity: Madeline Debevec
Reporter: Eleanor Pavey
Welfare: Nettie Mihelich

THE SLOVENIAN AMERICAN NATIONAL ART GUILD

President: Jean Krizman
Vice Pres.: Justine Girod
Treasurer: Josephine Turkman
Secretary and Rec. Sec'y.: Molly Raab, 32 Lincoln Dr., Cleveland, OH 44110
Auditors: Sophia Opeka, John J. Streck, Carol Sadar
Membership: Eleanore Rudman, Katherine Dissauer
Chairwoman of Heritage and Stitchery and Design: Doris Sadar
Consultant: August B. Pust
Bylaws: Nancy Walden
Program Coordinator: Mildred Hoegler

Federation of Slovenian Natl. Homes: John Habat
Historian: Maria Dimitrijevic
Newsletter Chairwomen: Doris Sadar and Mary Sell
Meetings: Third Monday of each month (except July and August) at 7:30 p.m. at Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid, Ohio

AMERICAN SLOVENE CLUB

President: Polly Steffner
Vice-Pres.: Agnes Koporc
Secretary: Helen Levstick
Rec. Sec.: Terri Hocevar
Corr. Sec.: Emilee Jenko
Treasurer: Rose Grmsek, 6512 Bonna Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 361-1893

Committee Chairpersons:
Cultural Gardens Representative: Gene Drobnic (Alternate: Terri Hocevar)

Historian: Nettie Mihelich
Slovene Home for the Aged: Carolyn Budan

Hospitality: Fran Hrovat
Sunshine: Alyce Royce
Membership: Fran Lausche
Publicity: Madeline Debevec
Board of Trustees:

Chairperson: Eleanor Pavey, Dorothy Urbancich, Madeline Debevec, Alice Lausche, Mildred Hrovat

Meetings are held on the first Monday of each month, except July and August, at Broadview Savings Club Room, 26000 Lake Shore Blvd., Euclid, Ohio

KLUB LJUBLJANA

Predsednica: Kristine Kovach
Podpreds.: Sophie Skepic
Tajnica: Stephanie Segulin
Blajničarka: Mary Ster
Zapisnikarica: Jane Novak
Nadzorni odbor: Ceal Znidar, Joseph Mateyka, Rudy Lokar
Poročevalec: Rudy Lokar
Seje se vršijo vsak zadnji torek v mesecu ob 7.30 zvečer v SDD na Recher Ave.

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA V CLEVELANDU

Starosta: Janez Varšek; tajnica in blagajničarka: Meta Lavriša, 1076 E. 176 St., Cleveland, OH 44119; načelnik: Milan Rihtar; vadiateljski zbor: Milan Rihtar, John Varšek, Meta Lavriša, Cathy Boh
Telovadne ure: vsak četrtek od 6. do 10. zvečer v telovadnici pri Sv. Vidu.

SLOVENIAN SPORTS CLUB

2858 Hayes Drive
Willoughby Hills, OH 44094
946-4039
Predsednik: Ed Skubitz
Podpreds.: Michael Dolinar
Tajnik: Tomaž Veider
Blagajnik: Leo Vovk
Načelnik odbora: Andrew Celestina
Odborniki: Andrew Celestina, Michael Dolinar, Stan Knez, Smiley Ramsak, Edward Skubitz, Robert Stepec
Pravni svetovalec: Tom Lobe

BALINCARSKI KROŽEK SLOVENSKE PRISTAVE

Predsednik: Toni Švigelj
Podpreds.: Feliks Breznikar
Tajnik: Joseph Marinko
Blagajnik: Toni Škerlj
Odborniki: Ani Breznikar, Angelca in Lojze Debeljak, August Dragar, Lojze in Angelca Hribar, Lojze in Micka Mohar, Stane Švajger, Cilka Švigelj, Janez in Tončka Švigelj, Ignac Tavčar, Vinko Štefancič
Nadzorni odbor: Tone Kanalec, Jože Sojer, Maks Jerič
Seje se vršijo po dogovoru.

Dramatska društva Dramatic Societies

ODBOR DRAMATSKEGA DRUŠTVA LILJA za leto 1985-1986

Predsednik: Frank Zalar ml.
Podpreds.: Matija Grdadolnik
Tajnica: Martina Košnik
Blagajničarka: Rezka Jarem
Zapisnikar: Miro Odar
Programski odbor: Ivan Hauptman, Ivan Jakomin, Srečo Gaser, Peter Dragar, Zdenka Zakrajšek, Mojca Slak, dr. Milan Pavlovčič
Odrski mojster: Slavko Štepec
Arhivar: Srečo Gaser
Bara: Rudi Hren, Tone Štepec, Miro Celestina, Peter Celestina
Kuhinja: August Dragar, Anica Nemec, Julka Zalar
Reditelji: Jože Tomc, August Dragar, Matija Hočevnar
Knjižničar: Srečo Gaser
Športni referent: Frank Zalar st., Matija Grdadolnik
Nadzorni odbor: Frank Hren, Viktor Kmetič, Stane Krulc
Seje se vršijo prvi ponedeljek v mesecu ob 8. uri v prostorih Slov. doma na Holmes Ave.

LADIES AUXILIARY SLOVENIAN SOCIETY HOME RECHER AVE., EUCLID, O.

President: Mary Kobal;
V. President: Christine Kovatch;
Secy.-Treas.: Mary Ster, 1871 Rush Rd., Wickliffe, O. 44092, tel. 944-1429;
Rec. Secy.: Marica Lokar;
Audit Comm.: Christine Kovatch, Danica Hrvatin, Norma Hrvatin;
Shrimp & fish fry every Friday from 11 a.m. to 8 p.m. Also on the menu are goulash & polenta, sauerkraut & sausages, breaded pork & breaded chicken.

BALINCARSKI KLUB NA WATERLOO RD.

Predsednik: Mate Zaharija
Podpredsednik: Ivan Viskovich
Tajnik: Mario Grbac
Blagajnik: Joseph Puhaj
Zapisnikar: Luka Mejak
Nadzorniki: Joseph Ferra, Stanley Grk, Tony Sturm
Kuharici: Emma Grk, Caroline Lokar
Seje sklicuje odbor. Balinanje čez zimo v lepih in gorkih prostorih od 11. dop. do 12. ure opolnoči za moške in ženske. Letna članarina \$5. Novi člani dobrodošli.

S.K.D. TRIGLAV Milwaukee, Wisconsin

Duhovni vodja: Rev. dr. Jože Gole
Predsednik: Jože Kunovar
Podpreds.: John Bambič
Tajnica: Marta Mejač
Zapisnikarica: Marija Kadunc
Blagajničarka: Milka Modic
Pomočnica blagajničarke: Helen Coffelt
Upravnik parka Triglav: Franjo Mejač
Pomočnik upravnik parka: Stane Jaklič
Prosvetni vodja: Vladislav Kralj
Pomočnica prosvetnega vodje: Biba Kralj-Bambič
Pevovodkinja: Mara Kolman
Športni referent: Janez Mejač
Referentka za plesno skupino Triglav: Isabelle Kralj
Zastopnica S.K.D. Triglav pri USPEH: Loni Limoni
Dopisnik za Ameriško Domovino: Alojz Galič
Bara: Dan Mejač
Pomočnik pri bari: Albert Zigoy
Kuhinja: Loni Limoni st.
Nadzorni odbor: Karel Majerle, Rezi Kotar, John Limoni
Razsodišče: Ludvik Kolman, Luči Kolman, Janez Levičar

THE AMERICAN SLOVENIAN CLUB OF SOUTH FLORIDA

President: Erna Kotula
Vice-Pres.: Ellie Michaels
Secretary: Mamie Willis
Treasurer: Richard Flynn
Trustees: Cyril Grilc, Frank Kotula, Paul Tucker
Meetings at 2 p.m., first Sunday of the month, at Carpenter's Hall, 301 N.E. First St., Pompano Beach, Florida.

Predlogi za izboljšanje dolgoročnega Medicare skrbstva

CLEVELAND, O. - O stiski ostarelih ljudi glede dolgoročne zdravljenja v bolnišnici ali negovališču (Nursing Home) oziroma v Domu za ostarele smo že poročali. O tej zadevi smo pred nedavnim brali poročilo, da je Department of Health and Human Services nujno priporočal predsedniku Ronaldu Reaganu, da vlada razmisli o možnosti podaljšanja Medicare za kritje večjega dela stroškov za dolgoročne težke bolezni.

To poročilo, ki je zaenkrat še zaupno glede predlaganih izboljšanj Medicare in se pripravlja pod nadzorstvom tajnika za zdravstvo, med drugim tudi predlaga, da bi federalne in državne ustanove vzpodbujale ali celo zahtevale, da tudi delodajalci poskrbijo za boljše bolniško zavarovanje za kritje večjega dela stroškov dolgoročnih bolezni ostarelih ljudi.

Medicare krije zdravstvene stroške za 31 milijonov ostarelih ali delanezmožnih ljudi. Delodajalci delno ali vse krijejo bolniško zavarovanje za 85,7 milijona delavcev in uslužbencev in za 44,6 milijona njih družinskih članov.

Predsednik Reagan je v svojem predsedniškem govoru — State of the Union — v februarju predlagal podrobno študijo o tem perečem problemu. Tajnik za zdravstvo bo ali morda že je takoj po volitvah predložil svoje poročilo oziroma študijo s predlogi za razširjenje Medicare skrbstva za dolgoročne bolezni.

Rešitev tega problema ni tako enostavna, kot si po svojih občutkih predstavljamo. Zgoraj navedene številke o bolniškem zavarovanju in Medicare takoj pokažejo, če bi vsakemu bil primaknjen samo en dolar, bi to že znašalo več kot 100 milijonov dolarjev.

Vlada se bori za zmanjšanje ogromnega deficita in si nerada nalaga nova bremena.

Več zelo koristnih in tudi izvedljivih predlogov za izboljšanje Medicare vsebuje poročilo tajnika za zdravstvo. Po nekaterih predlogih bi nekaj novih bremen prevzele zvezne države, takoj bi bilo treba uvesti boljše in razširjeno bolniško zavarovanje in določiti skrajno višino, katero bi moral dolgoročni Medicare bolnik plačati, potem pa bi naj Medicare prevzel skrb za kritje stroškov.

Človeško zelo razumljiva je praksa, da starejši ljudje radi zapustijo ali prepišejo svoje premoženje svojim dedičem ali dobrotelnim ustanovam, sami se pa potem prepustijo, da za nje skrbijo javne ustanove, do česar imajo pravico, ker so brez sredstev. Dediči ali javne ustanove, med katere je bilo premoženje razdeljeno, pa se potem ne zmenijo, da bi bolnim starim ljudem kaj pomagali. Prizadeti stari ljudje pa še imajo slabše oskrbo, kot če bi mogli sami kaj prispevati za svojo bolniško nego.

Kot je zgoraj omenjeno, bodo izvedenci preštudirali predloge federalnega tajnika za zdravstvo, morda kaj odobrili, nekaj odklonili ali sami predlagali izboljšanje. Vsi se pa zavedajo, da je nujno potrebno hitro nekaj ukreniti za izboljšanje skrbstva ostarelih ljudi, katerih zdravstveno stanje je takšno, da se do svoje smrti ne bodo več opomogli.

Jože Melaher
(Za Am. Slov.)

**Rojaki! Priporočajte
Ameriško Domovino
svojim slovenskim
prijateljem in znancem!**

**Za zanesljivost in stvarnost cen
pri "kupovanju" ali prodaji
Vašega rabljenega avtomobila
se Vam priporoča
slovenski rojak**

**Frank Tominc lastnik
CITY MOTORS**

5413 St. Clair Ave.

tel. 881-2388

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

1053 E. 62. cesta

431-2088

— V družinski lasti že 82 let. —